

Αιδώς Σουλτάνε !

Ο Ερντογάν, μετά την μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε ισλαμικό τέμενος, που θεώρησε το πιο ένδοξο επίτευγμά του, επανήλθε τώρα στο ίδιο θέμα και την χαρακτήρισε «σύμβολο του τουρκικού αιώνα», λέγοντας πως με την επαναλειτουργία της ως τεμένους, έσπασαν οι αλυσίδες της, έπειτα από 80 χρόνια.

«Δοξάζω για άλλη μια φορά τον Κύριό μου που μας χάρισε αυτή την τιμή, αυτή την αξιοπρέπεια να χαρούμε το τέλος της αιχμαλωσίας της Αγίας Σοφίας» είπε, και πρόσθεσε: «Το να με μνημονεύουν ως τον πρόεδρο που άνοιξε ξανά την Αγία Σοφία είναι η μεγαλύτερη τιμή στον κόσμο της καρδιάς μας».

Προβληματίζομαι αν στο λεξιλόγιο του Σουλτάνου περιλαμβάνεται η λέξη «αιδώς»! Πνίγηκε από την αδικία και έφριξε από την αδιαντροπιά του Σουλτάνου ο Έλληνας τουρίστας, που άνοιξε την ελληνική σημαία και φωτογραφήθηκε με αυτήν μέσα στην Αγία Σοφία. Ο Σουλτάνος μάλιστα, ανακοίνωσε ότι οι υπήκοοι της Τουρκικής Δημοκρατίας, που θα επισκέπτονται το τέμενος για σκοπούς θρησκευτικής λατρείας, θα συνεχίσουν να εισέρχονται δωρεάν, ενώ οι τουρίστες θα πληρώνουν 25 ευρώ συμπεριλαμβανομένων βέβαια και των... Ελλήνων τουριστών!

Το «αιδώς Αργείοι» προήλθε από την ομόθυμη επιτιμητική φράση που απευθύνει η Ήρα (Ομήρου Ιλιάδα Ε 787) και άλλοτε ο Αίας (Ιλιάδα Ο 502) στους Αργείους, που με την αχαρακτήριστη συμπεριφορά και τις αποφάσεις τους ενάντια στην ηθική, γκρέμισαν αξίες και παραδόσεις. Αλλά και στις μέρες μας ο Κώστας Βάρναλης έγραψε ένα θαυμάσιο ποίημα με τίτλο «Αιδώς, Αργείοι» σε στίχους εντυπωσιακά σύγχρονους:

«Με ζήλο στα σκολειά της προδοσίας

του σάπιου αιώνα σέπεται η γενιά

χαίρονται της σκλαβιάς την ξεγνοιασιά

και τρέμουν του λαού την παρουσία.

Πώς απαντά, όμως, σήμερα η Ελλάδα αλλά και όλη η Ευρώπη στην «ύβριν» του Σουλτάνου, του οποίου η στρατηγική πολιτική έρχεται σε απόλυτη σύγκρουση με την πολιτιστική πολιτική της Δύσης. Ο Ερντογάν θεωρεί την πράξη του αυτή, στρατηγική δεινότητα, η Ευρώπη, όμως, θα έπρεπε να του απαντήσει ευθέως και εμπράκτως ότι διαπράττει πρωτοφανές ιστορικό, θρησκευτικό και πολιτιστικό ατόπημα. Εξάλλου, ο ίδιος ο Ερντογάν με την πράξη του αυτή, διαλύει ουσιαστικά την κληρονομιά του κοσμικού χαρακτήρα του τουρκικού κράτους, και δηλώνει με τον πιο σαφή τρόπο την θέση της Τουρκίας εκτός των ορίων του δυτικού νομικού και πολιτικού πολιτισμού.

Με την άλωση του 1453 έγινε και η Αγία Σοφία ισλαμικό τέμενος, όμως, το 1934 ο Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ μετέτρεψε στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της Τουρκίας το ισλαμικό τέμενος σε μουσείο, εμβληματικό μουσείο της Κωνσταντινούπολης, θέλοντας να αναδείξει τον κοσμικό χαρακτήρα της χώρας του, και αυτή ήταν η σημαντική συμβολή του στην οικοδόμηση μιας σύγχρονης Τουρκικής Δημοκρατίας.. Το 1985, εξάλλου, η UNESCO κατέταξε το μουσείο αυτό στον κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Σήμερα η βαρβαρότητα από την γειτονική μας χώρα ξεχειλίζει, ενώ η αδιαφορία από την Ευρώπη με τις ελληνορωμαϊκές ρίζες της προκαλεί!

Δυστυχώς η σημερινή Ευρώπη, που το όνομα αυτό της έδωσαν οι αρχαίοι Έλληνες, (ευρύς + ώψ = ανοιχτομάτης), δεν έχει προοδεύσει ούτε ως πολιτική συνείδηση, ούτε ως πολιτισμική, αλλά ούτε και ως συνείδηση δημοκρατική!

Ομ. καθηγήτρια Στέλλα Πριόβολου, πρόεδρος Σώματος Ομοτίμων Καθηγητών ΕΚΠΑ, κοσμήτορας Δημοτικού Λαϊκού Πανεπιστημίου Αγ. Παρασκευής.

Δημοσιεύθηκε στο ΒΗΜΑ 22/3/2022